

HIRDETMÉNY

Kötelező védekezés a komáromi szőlőkben az amerikai szőlőkabóca ellen

2026. június 15. az első határidő!

A Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal kötelező növényvédelmi védekezést rendelt el a Neszmélyi borvidék minden szőlőterületén az amerikai szőlőkabóca ellen.

Az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) idegenhonos kártevő, amely elsősorban közvetett kártétele miatt jelent fenyegetést a hazai szőlőtermesztésre, mivel a szőlő aranyszínű sárgaságát okozó FD fitoplazmát (más néven *Candidatus Phytoplasma vitis*) terjeszti. Napjaink legsúlyosabb szőlőbetegségét okozva, a fitoplazma járványszerű terjedése jelentős gazdasági károkat idéz elő a szőlőültetvényekben. A betegség miatt már teljes ültetvényeket kellett kivágni. Jelenlegi ismereteink szerint a fitoplazma által okozott betegség nem gyógyítható, a védekezés egyetlen hatásos módja a megelőzés.

Amennyiben felmerül a betegség gyanúja, azt azonnal jelenteni kell az illetékes hatóságoknak.

Megelőzés

A megelőzéshez, a fertőzés visszaszorításához szükséges a kórokozót terjesztő amerikai szőlőkabóca elleni hatékony védekezés, valamint a fertőzésmentes szőlő-szaporítóanyag előállítása.

Minden szőlőterületen – az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növényegészségügyi zárlatot elrendelő határozatai alapján - **kötelező a rovarvektorok ellen évente 3 alkalommal történő növényvédő szeres védekezés**, melyet a mellékelt közzétett védekezési felhívás tartalmaz.

Fontos permetezési határidők:

- **Első kezelés (lárva ellen):** Legkésőbb **2026. június 15-ig**.
- **Második kezelés:** Az első után 2-3 héttel, legkésőbb **2026. július 6-ig**.
- **Harmadik kezelés:** Később, a kifejlett kabócák megjelenésekor (újabb felhívás alapján).

A mellékelt felhívás 1. mellékletében szereplő rovarölő szerek alkalmazhatók.

Kérjük figyelmesen olvassák át a mellékelt felhívást. A felhívás részletesen leírja a szükséges teendőket, mely minden szőlőbirtokosra kötelező. A kabócák elleni hatékony védekezés feltétele, hogy a felhívásban megjelölt módon és időben, egységesen történjen meg a védekezés.

A védekezés szempontjából további fontos teendő, hogy **a környezetükben elhanyagolt, vagy alig művelt szőlőterületek mielőbb bejelentésre kerüljenek** az alábbi hivatalhoz:

Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály

Cím: 2890 Tata Új út 17., Telefon: 34/795-148, E-mail: nto@komarom.gov.hu

KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

HIVATALOS VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS
2026/I.

A VÉDEKEZÉS ELVÉGZÉSE MINDEN TERMELŐ SZÁMÁRA KÖTELEZŐ!

1. INDOKLÁS

Az amerikai szőlőkabóca lárvák kelése 2026. május 15. napján megkezdődött. A kártevő terjeszti a szőlő arany színű sárgaság betegséget okozó (FD) fitoplazmát, mely betegség gyógyíthatatlan. A védekezés célja a járvány megfékezése.

Bővebb információ az FD-ről és az amerikai szőlőkabócáról az alábbi linken érhető el:
<https://portal.nebih.gov.hu/fd-betegseg>

2. JOGSZABÁLYI ALAP ÉS SZANKCIÓK

Az (EU) 2016/2031 rendelet, a 2008. évi XLVI. törvény és a 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet jogszabályi előírásaival összhangban az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés kötelező. A kezeléseket a közzétett védekezési felhívásokban meghatározott időzítés figyelembevételével szükséges elvégezni. A mulasztás növényvédelmi bírságot, a támogatások megvonását vagy az ültetvény kivágását vonhatja maga után.

3. HATÁRIDŐK ÉS ÜTEMEZÉS

Stádium	Optimális időpont	Művelet
L2-L3 lárvá	június 8-15	Permetezés kezdete
L3-L5 lárvá	az előrejelzési adatok függvényében legkésőbb július 6-ig	Fő permetezési idő
Imágó	II. védekezési felhívás szerint, várhatóan július 15-30 között.	Permetezés

4. ENGEDÉLYEZETT SZEREK

Részletes lista az 1. sz. mellékletben vagy az alábbi linken:

<https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/1504431079/Engedelyezett+rovarolo+szerek.pdf>

5. HASZNOS TUDNIVALÓK A HATÉKONYSÁGÉRT

- Törzstisztítás: A permetezés előtt feltétlenül végezze el a törzstisztítást, mert a lárvák a tőhajtásokon bújnak meg.
- Permetlé fedettsége: Ügyeljen a teljes lombfelület és a levelek fonákának megfelelő permetborítására.
- Szerfelhasználás: Javasolt legalább egy alkalommal felszívódó készítményt alkalmazni a tartós hatás érdekében.
- Bővebb információ és technológiai segédlet:

KONVENCIONÁLIS

Amerikai szőlőkabóca - Integrált növényvédelmi technológia összefoglalása

ÖKOLÓGIAI MŰVELÉS

Az arany színű sárgaság és az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés ajánlott technológiája ökológiai művelésben - Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet

6. HATÓSÁGI SZEMÉLYEK ÉS HEGBÍRÓK ELÉRHETŐSÉGE

Bővebb információért forduljon bizalommal a hatósághoz vagy a hegybíróhoz:

Prohászka Péter, növényvédelmi felügyelő; tel.: +36-70-1987-466

Tóth Zsuzsanna, növényvédelmi felügyelő, tel.: +36-30-916-9801

Kószás Kornél, növényvédelmi felügyelő tel.: +36-20-569-3374

Vörös Gergő, növényvédelmi felügyelő tel.: +36-70-1987-467

Horváth Mihály, hegybíró, tel.: +36-70-489-8692

Simecz Róbert, hegybíró, tel.: +36-70-489-8738

A Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal, mint növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró szerv (továbbiakban: élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó fitoplazma (*Grapevine flavescence dorée phytoplasma*) zárlati károsítót terjesztő amerikai szőlőkabóca ellen az alábbi 2026. évre vonatkozó első védekezési felhívást teszi közzé a Neszmélyi borvidék összes szőlő területén:

VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS 2026/I.

Az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) idegenhonos kártevő, amely elsősorban közvetett kártétele miatt jelent fenyegetést a hazai szőlőtermesztésre, mivel a szőlő aranyszínű sárgaságát okozó *Grapevine flavescence dorée phytoplasma*-t, röviden az FD fitoplazmát (más néven *Candidatus Phytoplasma vitis*) terjeszti. Napjaink legsúlyosabb szőlőbetegségét okozva, a fitoplazma járványszerű terjedése jelentős gazdasági károkat idéz elő a szőlőültetvényekben. Jelenlegi ismereteink szerint a fitoplazma által okozott betegség nem gyógyítható, a védekezés egyetlen hatásos módja a megelőzés. Amennyiben felmerül a betegség gyanúja, azt azonnal jelenteni kell az illetékes hatóságoknak.

A megelőzéshez, a fertőzés visszaszorításához szükséges a kórokozót terjesztő amerikai szőlőkabóca elleni hatékony védekezés, valamint a fertőzésmentes szőlő-szaporítóanyag előállítás. Ez csak következetes és szakszerű növényvédelmi munkával biztosítható. Fontos a tél végi nyesedékek eltávolítása is a területről, valamint megsemmisítése, hiszen a kabóca tojás alakban telet át az idősebb szőlővessző foszló kérge alatt, így fenn tud maradni a tél végi metszéssel eltávolított vesszőkön is.

Az amerikai szőlőkabócát hazánkban először Somogy vármegye déli részén, Csurgón találták meg 2006-ban. Az egynemzedékes kabócafaj az azóta eltelt 20 év alatt széles körben elterjedt az ország borvidékein. A szőlő aranyszínű sárgaság betegséget első alkalommal 2013-ban észlelték Magyarországon, a fitoplazma-fertőzés mostanra 18 vármegyében és 21 borvidéken igazoltan jelen van. 2023. évtől tapasztalható, hogy a betegség egyes szőlőültetvényekben már járványos mértéket öltött, melynek eredményeként teljes ültetvények kerültek kivágásra.

Az áttelelt tojásokból az amerikai szőlőkabóca lárvák kelése – időjárástól és az ültetvény fekvésétől függően – május közepétől július első dekádjáig tart.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a Komárom-Esztergom vármegye és a Neszmélyi borvidék szőlőültetvényeiben elvégzett felmérések károsító-monitoring rendszerben tárolt adatai alapján megállapította, hogy az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) lárvakelése 2026. évben május 15. napján kezdődött meg, az első lárvastádiumú egyedek tömeges megjelenése május utolsó, június első napjaiban várható. Az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés azért különösen fontos, mert a szőlő egyik veszélyes betegsége, a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó *Grapevine flavescence dorée* zárlati károsító (a továbbiakban: zárlati károsító) járványszerű terjedésében játszik szerepet.

Minden szőlőterületen – az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növényegészségügyi zárlatot elrendelő határozatainak alapján – **kötelező a rovarvektorok ellen évente 3 alkalommal történő növényvédő szeres védekezés**, melyet a védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembevételével kell végrehajtani.

A szőlőnövények fejlettségére tekintettel a lárvák elleni **első kezelést legkésőbb június 15. napjáig, a második kezelést, ez első kezelés után 2-3 hét múlva, az előrejelzési adatok függvényében legkésőbb július 6. napjáig kell elvégezni.**

Fontos a lárvák ellen védekezni, mert a fitoplazmát terjesztő **amerikai szőlőkabóca** repülésre képes imágója a fertőzött tőkéről egészséges tőkére át tudja vinni a kórokozót táblán belül és táblák között is.

A kifejlett egyedek elleni harmadik kezelésre újabb védekezési felhívás kerül kiadásra a kabóca csapdák fogási eredményei alapján.

Szaporítóanyag-előállító területek

A szaporítóanyag-előállító területeken – ideértve a törzsültetvényeket és faiskolákat – a védekezés kötelező, függetlenül attól, hogy az adott területen észleltek-e kabócát.

Alkalmazható készítmények és technológiák

A védekezésre a felhívás 1. sz. mellékletének (Nébih honlapján elérhető Szőlőben kabócafajok ellen engedélyezett rovarölő szerek) táblázatában szereplő rovarölő szerek alkalmazhatók.

Az ökológiai szőlőültetvények esetében az Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet által elkészített védekezési technológia itt érhető el.

A konvencionális szőlőültetvények esetében a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara által elkészített védekezési technológia itt érhető el.

Megjegyzendő, hogy az amerikai szőlőkabóca fiatal lárvái a szőlőnövények törzsein található hajtásokon nagy egyedszámban megtalálhatók, ezért az hatékony védekezés feltétele, hogy a kötelező kezelések előtt a szőlőnövényeken a törzstisztítás elvégzésre kerüljön, vagy amennyiben nem történik meg, a kezelések a tőhajtásokat is ériék. Továbbá a védekezés hatékonyságát növeli, ha a lárvák elleni védekezés során legalább egyszer felszívódó növényvédő szer kerül felhasználásra. A hatásos védekezéshez hozzájárulhat a megfelelő permetlé borítottság. A fészívódó szereknél a lombfal alsó leveleire mindenképpen kerüljön permetlé, mivel a felszívódott hatóanyag szállítása a hajtásvégek felé történik. Ez azért fontos, mert a lárvák a fás növényi részek környezetében lévő leveleken gyakrabban fordulnak elő. A kontakt növényvédő szerek esetében a teljes lombfalon a levelek mind két oldalának fedettsége szükséges, mivel a lárvák általában a levél fonáki részen tartózkodnak. A növényvédő szerek kijuttatása során – adott esetben – figyelmet kell fordítani a gyártó ajánlása szerint a permetlé pH-jának beállítására, valamint a növényvédő szerek UV érzékenységre miatt a kijuttatás napszakának a megválasztására.

Lényeges, hogy nem elég a növényvédő szereket kijuttatni, hanem azok hatékonyságáról is célszerű meggyőződni.

Rezisztenciakezelés és technológiai tervezés

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívja a termelők figyelmét arra, hogy az integrált növényvédelem alapelveinek betartása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a rezisztencia kialakulásának megelőzésére.

Ennek érdekében:

- a készítmények engedélyokiratában meghatározott maximális kezelésszámot be kell tartani,
- a hatóanyagok kiválasztását (rotációját) és alkalmazását tudatosan kell megtervezni,
- valamint a későbbi kezelésekhöz olyan készítményeket kell tartalékolni, amelyek az adott fenológiai állapotban még kijuttathatók és élelmezés-egészségügyi várakozási idejük is betartható.

AKG és ÖKO támogatásokhoz kapcsolódó kötelezettség

A szőlő aranyszínű sárgaság terjedésének megakadályozása érdekében:

- a KAP-RD19a-1-24 kódszámú „Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések” (AKG),

- valamint a KAP-RD20a-1-24 kódszámú „Ökológiai gazdálkodás támogatása” (ÖKO) pályázati felhívások keretében támogatott szőlőültetvényekben évente legalább két alkalommal kötelező növényvédőszeres védekezést végezni az amerikai szőlőkabóca ellen.

A növényvédőszeres védekezéshez felhasználható készítmények listáját a felhívás *1. melléklete* (Szőlőben kabócafajok ellen engedélyezett rovarölő szerek) tartalmazza.

Tata, az elektronikus bélyegző szerinti időpontban.

A főispán helyett eljáró Dr. Fodor János főigazgató nevében és megbízásából,

Molnár József
osztályvezető

Kapják:

1. Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Komárom-Esztergom Vármegyei Szervezete (kem.novkamara@gmail.com)
2. Neszmélyi Borvidék Hegyközsége (mbhegykozseg@gmail.com)
3. Horváth Mihály hegybíró (horvath.mihaly@hnt.hu)
4. Simecz Róbert hegybíró (simecz.robort@hnt.hu)
5. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növényvédelmi Igazgatósága (ni@nebih.gov.hu)
6. Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (hnt@hnt.hu)

Szőlőben kabócafajok ellen engedélyezett rovarölő szerek

Lezárva: 2026. április 22.

(Forrás: Növényvédő szerek adatbázisa, Nébih)

Készítmény	Hatóanyag	Forgalmi kategória	Legkisebb kiszerelés	A legkisebb kiszereléssel lekezelhető terület **	A kezelések maximális száma egy tenyészidőszakban	Alkalmasság a lárvák és/vagy az imágók elleni védekezésre	Hatásmechanizmus
Agrokén ökológiai természetben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj, etoxilált zsíralkohol	III.	0,25; 0,5; 1; 5; 20; 50 kg; 1 m ³	50 m ²	2	tojás	kontakt
Decis	deltametrin	III.	5x3 ml 50 ml	5x200 m ² 3333 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Decis Forte (származtatott: Detector, Nuyard)	deltametrin	I. II.	≥100 ml 50 ml	1,3 ha 6666 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Decis Mega	deltametrin	II.	≥100 ml	666 m ²	3	lárva, imágó	kontakt
Exirel (származtatott: Irazu)	ciántraniliprol	I. II.	≥200 ml ≥20 ml	2222 m ² 220 m ²	2	lárva	szisztémikus
Karate Zeon 5 CS (származtatott: Full 5 CS, Kendo 5 CS, Ninja Zeon 5 CS); (párhuzamos: Karate Zeon, Karate Zeon 050 CS)	lambda-cihalotrin	II. III.	≥200 ml 2,5; 5; 50 ml	8000 m ² 100 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Klartan 24 EW (származtatott: Mavrik 24 EW, Monospel 24 EW)	tau-fluvalinát	I. II.	0,2 l 3 ml	6666 m ² 100 m ²	2	lárva, imágó	kontakt

Lamdex Extra (származtatott: Axiendo 2,5 WG, La-Cy Extra)	lamba-cihalotrin	III.	5; 50; 200 g; 1; 5 kg	100 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Laser (származtatott: Nexsuba) ökológiai termesztésben is felhasználható	spinozad	II.	≥500 ml	1,25 ha	2	lárva	kontakt
Laser Duplo ökológiai termesztésben is felhasználható	spinozad	II. III.	≥250 ml 2; 4; 5; 10; 20; 40; 100 ml	1,25 ha 100 m ²	2	lárva	kontakt
Limocide ökológiai termesztésben is felhasználható	narancsolaj	II.	1 l	1 ha	6	lárva, imágó	kontakt
Mospilan 20 SG * (származtatott: Gazelle 20 SG *, Mospilan 20 SG Original *, Rafting *, Spilan 20 SG *); (párhuzamos: Mospilan SG *)	acetamiprid	I. II. III.	≥1 kg 100 g 4 g	2,6 ha 2666 m ² 106 m ²	1	lárva	szisztemikus
Nevikén ökológiai termesztésben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj	III.	0,25; 0,5; 1; 5; 10; 20; 1000 l	50 m ²	2	tojás	kontakt
Nevikén Extra ökológiai termesztésben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj	III.	0,25; 0,5; 1; 5; 10; 20; 1000 l	50 m ²	5	tojás	kontakt
Olajos Rézén ökológiai termesztésben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj, etoxilált zsíralkohol	I. III.	≥5 l 0,25; 0,5; 1 l	830-1560 m ² 42-80 m ²	2	tojás	kontakt

Sanium System (származtatott: Deltam System)	flupiradifuron	II. III.	>500 ml ≤500 ml (4; 5; 6; 8; 10; 12; 50; 75; 100; 125; 250; 300; 500 ml)	0,2 ha 10 m ²	1	lárva, imágó	szisztemikus
Sivanto Prime (párhuzamos: Sivanto Prime 200 SL)	flupiradifuron	I. II.	200 l 50 ml	500 ha 1000 m ²	1	lárva, imágó	szisztemikus
Sivanto Energy (párhuzamos: Sivanto Energy 85 EC)	deltametrin+flupi radifuron	I.	≥250 ml	6250 m ²	2	lárva, imágó	kontakt és szisztemikus
Sumi Alfa 5 EC	eszfenvalerát	I.	≥0,25 l	8333 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Sumi Alfa 5 EW (származtatott: Sumicidin 5 EW)	eszfenvalerát	I.	≥5 ml	166 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Vegarep EC (származtatott: Dripp Extra, Gravity) ökológiai természetben is felhasználható	napraforgó olaj + lecitin	III.	0,1; 0,2; 0,5; 1; 5; 20; 1000 l	33 m ²	3	tojás alak	kontakt

* az acetamiprid hatóanyagú készítmények 2025.08.19-től csak szőlő alanytelepen használhatók fel

** dózistartomány esetén a magasabb dózissal számolva

Megjegyzés: a készítmények felhasználása minden esetben az engedélyokirat előírásai szerint történjen.

Szőlőben kabócafajok ellen szükséghelyzeti felhasználásra engedélyezett rovarölő szerek

Lezárva: 2026. április 22.

(Forrás: Növényvédő szerek adatbázisa, Nébih)

Készítmény	Hatóanyag	Forgalmi kategória	Legkisebb kiserelés	A legkisebb kisereléssel lekezelhető terület **	A kezelések maximális száma egy tenyészidőszakban	Alkalmasság a lárvák és/vagy az imágók elleni védekezésre	Hatásmechanizmus	Kijuttatási időszak
NeemAzal-T/S ökológiai termesztésben is felhasználható	azadirachtin A	II. III.	≥2,5 l 25; 50; 100 ml; 1 l	8333 m ² 83 m ²	2	lárva, imágó	nem ismert (IRAC MoA: UN)	2026.05.11.- 2026.09.07.
Aza ökológiai termesztésben is felhasználható	azadirachtin A	II.	≥150 ml	500 m ²	2	lárva, imágó	nem ismert (IRAC MoA: UN)	2026.05.11.- 2026.09.07.
Pyregard ökológiai termesztésben is felhasználható	piretrin	I.	1 l	1,3 ha	2	lárva, imágó	kontakt	2026.03.16.- 2026.07.13.
Carnadine (származtatott: Roslix, Silentium); (párhuzamos: Carnadine, Carnadine 200, Roslix)	acetamiprid	I. II.	≥150 ml ≥2 ml	8571 m ² 114 m ²	1	lárva	szisztémikus	2026.04.21.- 2026.08.18.

** dózistartomány esetén a magasabb dózissal számolva

Megjegyzés: a készítmények felhasználása minden esetben a szükséghelyzeti engedélyokirat előírásai szerint történjen.